

UREDBU

O METODOLOGIJAMA VJEŠTAČENJA

PRILOG 5

LISTA TEŽINE I VRSTE INVALIDITETA – OŠTEĆENJA FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI

Vrsta oštećenja	Težina invaliditeta – težina oštećenja funkcionalne sposobnosti s opisom stručnjaka za procjenu			
	1	2	3	4
Tjelesno	<p>ukoliko postoje teškoće u kretanju i/ili potreba korištenja ortopedskih pomagala (štap, štaka, hodalica) i/ili smanjena funkcija gornjih ekstremiteta</p> <p>M: Barthel indeks 91-99; ili FIM ili HAQ</p> <p>S: fizijatar</p>	<p>ako osoba ima slabost /gubitak donjih ekstremiteta sa stalnom uporabom ortopedskih pomagala i/ili potrebom za uporabom invalidskih kolica na veće udaljenosti (većim od 300 m) i/ili smanjena funkcija /gubitak gornjeg ekstremiteta (veća slabost /gubitak dominantne ruke kod odraslih ili prirođeni nedostatak ruke kod djece ili blaža smanjena funkcija obje ruke)</p> <p>M: Barthel indeks 61-90 ili FIM ili HAQ</p> <p>S: fizijatar</p>	<p>ako postoji smanjena funkcija /gubitak donjih ekstremiteta uz stalnu uporabu inv.kolica i uz stalnu inkontinenцију i/ili dokazani izostanak osjeta dijelova tijela i/ili kod osobe izrazito onemogućena funkcionalna uporaba gornjih ekstremiteta</p> <p>M: Barthel indeks 21-60 ili FIM ili HAQ</p> <p>S: fizijatar</p>	<p>ukoliko osoba ne može samostalno izvršiti niti jednu važniju aktivnost svakodnevnog života (higijena, oblaćenje, hranjenje, pijenje)</p> <p>M: Barthel indeks 0-20 ili FIM ili HAQ</p> <p>S: fizijatar</p>
Oštećenje vida				
Djeca	<p>ima blago oštećenje vida prema Colenbranderu (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,63-0,32)</p> <p>M: testovi za utvrđivanje vidne oštrine</p> <p>S: oftalmolog</p> <p>nema smanjenu osjetljivost na kontraste i ima razvijenu stereopsiju ili nema ali mu ne stvara poteškoće (u nepoznatom prostoru)</p> <p>M: testovi za utvrđivanje osjetljivosti na kontraste i razvijenosti stereopsije</p>	<p>ima umjerenu slabovidnost prema Colenbranderu (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,32-0,125)</p> <p>M: testovi za utvrđivanje vidne oštrine</p> <p>S: oftalmolog</p> <p>ima blago smanjenu osjetljivost na kontraste i nema razvijenu stereopsiju (ima poteškoću u nepoznatom prostoru)</p> <p>M: testovi za utvrđivanje osjetljivosti na kontraste i razvijenosti stereopsije</p>	<p>ima visoku slabovidnost prema Colenbranderu (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,12-0,05)</p> <p>M: testovi za utvrđivanje vidne oštrine</p> <p>S: oftalmolog</p> <p>ima značajnije smanjenu osjetljivost na kontraste i nema razvijenu stereopsiju (u nepoznatom prostoru)</p> <p>M: testovi za utvrđivanje osjetljivosti na kontraste i razvijenosti stereopsije</p>	<p>prema Colenbranderu ima praktičnu sljepoću (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,04-0,02) ili visoku (0,016 ili manje) ili potpunu sljepoću (sa ili bez osjeta svjetla) ili postoji ostatak vida do 25% uz najbolju moguću korekciju uz suženje vidnog polja na 20 stupnjeva ili manje te koncentrično suženje vidnog polja obo oka na 5-10 stupnjeva oko fiksacijske točke</p> <p>M: testovi za utvrđivanje vidne oštrine i vidnog polja</p>

<p>S: oftalmolog/stručnjak za vid</p> <p>dobro koristi umanjeni vid; uspijeva kompenzirati poteškoće koje proizlaze iz oštećenja vida</p> <p>M: prema Testu za procjenu vizualne sposobnosti slabovidnih (Program to developefficiencyinvisualfunctioning) autora Barraga N., Morris J., rješava 76 – 95% čestica (čestice 33-38) tj. razina vizualnog razvoja je 5-7 godina</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p> <p>koristi standardni crni tisak bez pomagala</p> <p>M: radni materijali na crnom tisku</p> <p>S:edukacijski rehabilitator/stručnjak za vid</p> <p>svakodnevne vještine su razvijene u skladu s dobi</p> <p>M: rješava od 80-100% čestica sadržanih u skali za procjenu svakodnevnih vještina sukladno dobi (Oregon do 6. godine, a od 6. god. do završetka srednje škole dogovorene čestice iz Liste s aktivnostima svakodnevnog življjenja, dio koji se odnosi na svakodnevne vještine)</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>samostalno se kreće u poznatim i nepoznatim prostorima</p> <p>M: rješava 90 -100% čestica sadržanih u skali Stepbystep do 6. god. ili Listi s aktivnostima svakodnevnog življjenja, dio koji se odnosi na orientaciju i kretanje</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p> <p>socijalne vještine su razvijene u skladu s dobi</p>	<p>S: oftalmolog/stručnjak za vid</p> <p>koristi vid uz poteškoće, potrebna je stručna pomoć za prevladavanje teškoća u vizuelnom funkcioniranju kroz učenje uporabe vida</p> <p>M:prema Testu za procjenu vizualne sposobnosti slabovidnih (Program to developefficiencyinvisualfunctioning) autora Barraga N., Morris J., rješava 51-75% čestica (čestice 25-32) tj. razina vizualnog razvoja je 3-4 godine</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p> <p>koristi uvećani crni tisak ili standardni crni tisak uz slabija optička pomagala (2-4x uvećanje)</p> <p>: radni materijal na crnom tisku, optička pomagala</p> <p>S: stručnjak za vid/edukacijski rehabilitator</p> <p>za svakodnevne vještine sukladno dobi potrebna je povremena pomoć druge osobe</p> <p>M: rješava od 50-80% čestica sadržanih u skali za procjenu svakodnevnih vještina sukladno dobi (Oregon do 6. godine, a od 6. god. do završetka srednje škole dogovorene čestice iz Liste s aktivnostima svakodnevnog življjenja, dio koji se odnosi na svakodnevne vještine)</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>samostalno se kreće u poznatim prostorima i povremeno treba pomoć u nepoznatim prostorima i/ili promjenjenim svjetlosnim uvjetima (obačno, sumrak, blještavilo...)</p> <p>M: rješava 60-90% čestica sadržanih u skali Stepbystep do 6. god. ili Listi s aktivnostima svakodnevnog življjenja, dio koji se odnosi na orientaciju i kretanje</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p>	<p>S: oftalmolog/stručnjak za vid</p> <p>ima velike poteškoće u vizuelnom funkcioniranju, treba pomoć stručnjaka u razvijanju vizualnih sposobnosti i učenju uporabe postojećeg ostatka vida</p> <p>M: prema Testu za procjenu vizualne sposobnosti slabovidnih (Program to developefficiencyinvisualfunctioning) autora Barraga N., Morris J., rješava 6– 50% čestica (čestice 3-24) tj. razina vizualnog razvoja je od 3 mjeseca do 2 godine</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p> <p>za čitanje koristi snažnija optička ili električna povećala (uvećanje veće od 5x) ili čita uvećani tisak na udaljenosti manjoj od 10 cm sa ili bez optičkog povećala (2-4x). Čitanje je sporije.</p> <p>M:radni materijal na crnom tisku, optička pomagala</p> <p>S:stručnjak za vid/edukacijski rehabilitator</p> <p>za svakodnevne vještine sukladno dobi potrebna je svakodnevna pomoć/ asistencija druge osobe (člana obitelji ili druge educirane osobe)</p> <p>M: rješava do 20% čestica sadržanih u skali za procjenu svakodnevnih vještina sukladno dobi (Oregon do 6. godine, a od 6. god. do završetka srednje škole dogovorene čestice iz Liste sa aktivnostima svakodnevnog življjenja)</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>samostalno se kreće u poznatom prostoru, a u svim drugim situacijama treba pomoć</p> <p>M: rješava do 30% čestica sadržanih u skali Stepbystep do 6. god. ili Listi sa aktivnostima svakodnevnog življjenja, dio koji se odnosi na orientaciju i kretanje</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>socijalne vještine nisu razvijene u skladu s dobi</p> <p>M: do navršenih 6 godina rješava do 20% čestica sadržanih u Oregon skali za procjenu socijalnih vještina ili u dobi 6-19 godina ima nisku razinu izvodjenja, nisku razinu problema u ponašanju te</p>	<p>S: oftalmolog</p> <p>ne koristi vid kao izvor informacija u okolini</p> <p>prema Testu za procjenu vizualne sposobnosti slabovidnih (Program to developefficiencyinvisualfunctioning) autora Barraga N., Morris J., rješava 0– 5% čestica (čestice 1 i 2) tj. razina vizualnog razvoja je 1-3 mjeseca</p> <p>se koristi prvenstveno brajicom ali za kraće čitanje može koristiti električno povećalo</p> <p>M:radni materijal na crnom tisku/ brajici, električno povećalo</p> <p>S:stručnjak za vid/edukacijski rehabilitator</p> <p>za svakodnevne vještine sukladno dobi potrebna je svakodnevna pomoć/ asistencija druge osobe (člana obitelji ili druge educirane osobe)</p> <p>M: rješava do 20% čestica sadržanih u skali za procjenu svakodnevnih vještina sukladno dobi (Oregon do 6. godine, a od 6. god. do završetka srednje škole dogovorene čestice iz Liste sa aktivnostima svakodnevnog življjenja)</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>samostalno se kreće u poznatom prostoru, a u svim drugim situacijama treba pomoć</p> <p>M: rješava do 30% čestica sadržanih u skali Stepbystep do 6. god. ili Listi sa aktivnostima svakodnevnog življjenja, dio koji se odnosi na orientaciju i kretanje</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>socijalne vještine nisu razvijene u skladu s dobi</p> <p>M: do navršenih 6 godina rješava do 20% čestica sadržanih u Oregon skali za procjenu socijalnih vještina ili u dobi 6-19 godina ima nisku razinu izvodjenja, nisku razinu problema u ponašanju te</p>
---	---	---	--

	<p>M: do navršenih 6 godina rješava 81-100% čestica sadržanih u Oregon skali za procjenu socijalnih vještina ili u dobi 6-19 godina ima visoku razinu izvođenja, nisku razinu problema u ponašanju te rješava 76-95% čestica instrumenta SocialSkillsRatingSystem (Gresham i Eliot)</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p> <p>ukoliko na testu psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti postiže IQ rezultat u okvirima šireg prosjeka i/ili na testovima osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije postiže rezultate koji ukazuju na osobnost i socijalne kompetencije u širim granicama prosjeka</p> <p>M: test psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti te testovi osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije</p> <p>S: psiholog</p>	<p>u usvojenosti socijalnih vještina postoje blaža odstupanja u odnosu na dob</p> <p>M: do navršenih 6 godina rješava 50-80% čestica sadržanih u Oregon skali za procjenu socijalnih vještina ili u dobi 6-19 godina ima visoku razinu izvođenja, srednju razinu problema u ponašanju te rješava 51-75% čestica instrumenta SocialSkillsRatingSystem (Gresham i Eliot)</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>ukoliko na testu psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti postiže IQ rezultat u okvirima graničnog ili lakog zaostajanja i/ili na testovima osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije, odnosno u psihologiskoj procjeni postiže rezultate koji ukazuju na slabije strukturiranoj osobnosti i djelomično adekvatne socijalne kompetencije</p> <p>M: test psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti te testovi osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije</p> <p>S: psiholog</p>	<p>orientaciju i kretanje</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>u usvojenosti socijalnih vještina postoje značajnije odstupanje u odnosu na dob</p> <p>M: do navršenih 6 godina rješava 20-50% čestica sadržanih u Oregon skali za procjenu socijalnih vještina ili u dobi 6-19 godina ima srednju razinu izvođenja, srednju razinu problema u ponašanju te rješava 6-50% čestica instrumenta SocialSkillsRatingSystem (Gresham i Eliot)</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>ukoliko na testu psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti postiže IQ rezultat u okvirima umjereno zaostajanja i/ili na testovima osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije, odnosno u psihologiskoj procjeni postiže rezultate koji ukazuju na poremećenu strukturu osobnosti i vrlo slabo razvijene socijalne kompetencije</p> <p>M: test psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti te testovi osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije</p> <p>S: psiholog</p>	<p>rješava 0-5% čestica instrumenta SocialSkillsRatingSystem (Gresham i Eliot)</p> <p>S:edukacijski rehabilitator</p> <p>ima potpuno oštećenje funkcionalnosti ukoliko na testovima/skalama intelektualnih sposobnosti psihomotornog razvoja/ postiže IQ rezultat u okvirima težeg ili teškog zaostajanja i/ili na psihologiskoj procjeni postiže rezultate koji ukazuju na nerazvijenu/znatno narušenu strukturu osobnosti, izrazitu emocionalnu nestabilnost i odsustvo socijalnih kompetencija.</p> <p>M: test psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti te testovi osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije</p> <p>S: psiholog</p>
Odrasli	<p>ima blago oštećenje vida prema Colenbranderu (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,63-0,32)</p> <p>M: testovi za utvrđivanje vidne oštine</p> <p>S: oftalmolog</p> <p>nema smanjenu osjetljivost na kontraste</p> <p>M: testovi za utvrđivanje osjetljivosti na kontraste</p> <p>S: oftalmolog/stručnjak za vid</p>	<p>ima umjerenu slabovidnost prema Colenbranderu (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,32-0,125)</p> <p>M: testovi za utvrđivanje vidne oštine</p> <p>S: oftalmolog</p> <p>ima blago smanjenu osjetljivost na kontraste</p> <p>M: testovi za utvrđivanje osjetljivosti na kontraste</p> <p>S: oftalmolog/stručnjak za vid</p> <p>koristi vid uz poteškoće, potrebna je stručna</p>	<p>ima visoku slabovidnost prema Colenbranderu (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,12-0,05) ili ima praktičnu sljepoću (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,04-0,02) ili ima ostatak vida do 25% uz najbolju korekciju uz suženje vidnog polja na 20 stupnjeva ili manje oko fiksacijske točke</p> <p>M: testovi za utvrđivanje vidne oštine i vidnog polja</p> <p>S: oftalmolog</p> <p>ima značajnije smanjenu osjetljivost na</p>	<p>ima visoku (0,016 ili manje) ili potpunu sljepoću prema Colenbranderu (sa ili bez osjeta svjetla) ili koncentrično suženje vidnog polja boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom na 5-10 stupnjeva oko fiksacijske točke</p> <p>M: testovi za utvrđivanje vidne oštine i vidnog polja</p> <p>S: oftalmolog</p> <p>ne koristi vid kao izvor informacija u okolini</p> <p>M:prema Testu za procjenu vizualne sposobnosti slabovidnih (Program to develop efficiency in visual functioning) autora</p>

<p>dobro koristi umanjeni vid; uspijeva kompenzirati poteškoće koje proizlaze iz oštećenja vida</p> <p>M: prema Testu za procjenu vizualne sposobnosti slabovidnih (Program to developefficiencyinvisualfunctioning) autora Barraga N., Morris J., rješava 76 – 95% čestica (čestice 33-38) tj. razina vizualnog razvoja je 5-7 godina (kod odraslih osoba koje su u kasnijoj životnoj dobi izgubile vid)</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p>	<p>pomoć za prevladavanje teškoća u vizualnom funkcioniranju kroz učenje uporabe vida (primjerena prilagodba odraslim osobama)</p> <p>M: prema Testu za procjenu vizualne sposobnosti slabovidnih (Program to developefficiencyinvisualfunctioning) autora Barraga N., Morris J., rješava 51 – 75% čestica (čestice 25-32) tj. razina vizualnog razvoja je 3-4 godine (kod odraslih osoba koje su u kasnijoj životnoj dobi izgubile vid)</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p>	<p>kontraste</p> <p>M: testovi za utvrđivanje osjetljivosti na kontraste</p> <p>S: oftalmolog/stručnjak za vid</p>	<p>Barraga N., Morris J., rješava 0 – 5% čestica (čestice 1 i 2) tj. razina vizualnog razvoja je 1-3 mjeseca (kod odraslih osoba koje su u kasnijoj životnoj dobi izgubile vid)</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p>
<p>koristi se standardnim crnim tiskom bez pomagala</p> <p>M: radni materijal na crnom tisku</p> <p>S: edukacijski rehabilitator/stručnjak za vid</p>	<p>koristi se uvećanim crnim tiskom ili standardnim crnim tiskom uz slabija optička pomagala (2-4x uvećanje)</p> <p>M: radni materijal na crnom tisku</p> <p>S: edukacijski rehabilitator stručnjak za vid</p>	<p>ima velike poteškoće u vizualnom funkcioniranju, treba pomoći stručnjaka u razvijanju vizualnih sposobnosti i učenju uporabe postojećeg ostatka vida (primjerena prilagodba odraslim osobama)</p> <p>M: prema Testu za procjenu vizualne sposobnosti slabovidnih (Program to developefficiencyinvisualfunctioning) autora Barraga N., Morris J., rješava 6 – 50% čestica (čestice 3-24) tj. razina vizualnog razvoja je od 3 mjeseca do 2 godine (kod odraslih osoba koje su u kasnijoj životnoj dobi izgubile vid)</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p>	<p>koristi se prevenstveno brajicom ali za kraće čitanje može koristiti elektroničko povećalo</p> <p>M: radni materijal na crnom tisku/brajici, elektroničko povećalo</p> <p>S: stručnjak za vid/edukacijski rehabilitator</p>
<p>ima razvijene svakodnevne vještine i samostalno se kreće u poznatim prostorima i treba povremeno pomoći u nepoznatim prostorima</p> <p>M: rješava 80-100% čestica sadržanih u Listi s aktivnostima svakodnevnog življenja, dio koji se odnosi na orientaciju i kretanje</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p>	<p>za svakodnevne vještine potrebna je povremena pomoći druge osobe</p> <p>M: rješava 50-80% čestica sadržanih u Listi s aktivnostima svakodnevnog življenja, dio koji se odnosi na svakodnevne vještine</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p>	<p>za čitanje koristi snažnija optička ili elektronička povećala (uvećanje veće od 5x) ili čita uvećani tisk na udaljenosti manjoj od 10 cm sa ili bez optičkog povećala (2-4x). Čitanje je sporije.</p> <p>M: radni materijal na crnom tisku, optička pomagala</p> <p>S: stručnjak za vid/edukacijski rehabilitator</p>	<p>M: rješava do 20% čestica sadržanih u Listi sa aktivnostima svakodnevnog življenja</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p> <p>samostalno se kreće u poznatom prostoru, a u svim drugim situacijama treba pomoći</p> <p>M: rješava do 30% čestica sadržanih u Listi sa aktivnostima svakodnevnog življenja, dio koji se odnosi na orientaciju i kretanje</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p>
<p>ukoliko na testu psihomotornog razvoja/intelektualnih sposobnosti postiže IQ rezultat u okvirima šireg prosjeka i/ili na testovima osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije postiže rezultate koji ukazuju na osobnost i socijalne kompetencije u širim granicama prosjeka</p> <p>M: test psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti te testovi osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije</p> <p>S: psiholog</p>	<p>se samostalno kreće u poznatim prostorima i povremeno treba pomoći u nepoznatim prostorima i/ili promijenjenim svjetlosnim uvjetima (oblačno, sumrak, blještavilo...)</p> <p>M: rješava 60-90% čestica sadržanih u Listi s aktivnostima svakodnevnog življenja, dio koji se odnosi na orientaciju i kretanje</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p>	<p>za svakodnevne vještine potrebna je svakodnevna pomoći druge osobe</p> <p>M: rješava 20-50% čestica sadržanih u Listi s aktivnostima svakodnevnog življenja</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p>	<p>ukoliko na testovima/skalama intelektualnih sposobnosti psihomotornog razvoja/ postiže IQ rezultat u okvirima težeg ili teškog zaostajanja i/ili na psihologiskoj procjeni postiže rezultate koji ukazuju na nerazvijenu/znatno narušenu strukturu osobnosti, izrazitu emocionalnu nestabilnost i odsustvo socijalnih kompetencija.</p> <p>M: test psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti te testovi osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije</p> <p>S: psiholog</p>

	<p>socijalne kompetencije, odnosno u psihologiskoj procjeni postiže rezultate koji ukazuju na slabije strukturiranu osobnost i djelomično adekvatne socijalne kompetencije</p> <p>M: test psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti te testovi osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije</p> <p>S: psiholog</p>	<p>odnosi na orijentaciju i kretanje</p> <p>S: edukacijski rehabilitator</p> <p>ukoliko na testu psihomotornog razvoja/intelektualnih sposobnosti postiže IQ rezultat u okvirima umjerenog zaostajanja i/ili na testovima osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije, odnosno u psihologiskoj procjeni postiže rezultate koji ukazuju na poremećenu strukturu osobnosti i vrlo slabo razvijene socijalne kompetencije</p> <p>M: test psihomotornog razvoja/ intelektualnih sposobnosti te testovi osobnosti, emocionalne prilagodbe i socijalne kompetencije</p> <p>S: psiholog</p>	
--	---	--	--

Napomene vezane uz ocjenu funkcionalnosti osoba oštećena vida:

Napomena1: Ukoliko se na Testu za procjenu vizualne sposobnosti slabovidnih (Program to developefficiencyinvisualfunctioning) autora Barraga N., Morris J., dobiju viši rezultati, koji su u suprotnosti s funkcioniranjem u svakodnevnom životu (a što je moguće zbog specifičnih uvjeta provođenja testiranja) osoba ulazi za jednu višu kategoriju.

Napomena2: Ukoliko se na bilo kojem području provjere funkcionalnosti dobije rezultat potpunog oštećenja funkcionalnosti, osoba ulazi za jednu višu kategoriju oštećenja funkcionalnosti.

Napomena 3: CZOO Vinko Bek bi trebao biti konzultantska ustanova za utvrđivanje funkcionalnosti

<p>Oštećenje sluha</p> <p>Opisi razina vrijede za odrasle i djecu.</p>	<p>Nagluha osoba čija razina funkcioniranja, uz korištenje pomagala, omogućuje samostalno primanje informacija i komunikaciju samo u ograničenom broju aktivnosti, dok za sudjelovanje u većini svakodnevnih aktivnosti treba podršku ili koristi znakovni jezik i ostale sustave komunikacije; samostalna komunikacija moguća je u ograničenom broju komunikacijskih povoljnih situacija ili u okolini koja koristi znakovni jezik i ostale sustave komunikacije, dok je u protivnom za komunikaciju potreban posrednik.</p> <p>M:audiogram za razmjer oštećenja sluha + Profil ishoda rehabilitacije slušanja (PIRS)</p> <p>S: audiolog/ORL za razmjer oštećenja sluha; logoped</p> <p>Procjenu funkcionalnih teškoća za odrasle radi logoped koristeći PIRS.</p> <p>Kod većih rezultata PIRS-a uputno je, radi rizika od socijalne izolacije, obaviti psihološku procjenu koristeći</p>	<p>Nagluha i gluha osoba čija razina funkcioniranja, uz korištenje pomagala, omogućuje samostalno primanje informacija i komunikaciju samo u ograničenom broju aktivnosti, dok za sudjelovanje u većini svakodnevnih aktivnosti treba podršku ili koristi znakovni jezik i ostale sustave komunikacije; samostalna komunikacija moguća je u ograničenom broju komunikacijskih povoljnih situacija ili u okolini koja koristi znakovni jezik i ostale sustave komunikacije, dok je u protivnom za komunikaciju potreban posrednik.</p> <p>M: tonski i govorni audiogram za razmjer oštećenja sluha +potvrda Hrvatskog društva stručnih komunikacijskih posrednika o poznавanju znakovnog jezika</p> <p>S: audiolog/ORL za razmjer oštećenja sluha</p> <p>Procjenu funkcionalnih teškoća za odrasle radi logoped koristeći PIRS.</p>	<p>Gluha osoba čija razina funkcioniranja, usprkos korištenju pomagala, ne omogućuje samostalno primanje informacija i komunikaciju.Za aktivnosti svakodnevnog života koje omogućavaju uključivanje u društvo, edukaciju i razmjenu informacija sa čujućom okolinom potrebna je stalna komunikacijska podrška u smislu znakovnog jezika i ostalih sustava komunikacije.</p> <p>M: tonski i govorni audiogram za razmjer oštećenja sluha +potvrda Hrvatskog društva stručnih komunikacijskih posrednika o poznавanju znakovnog jezika</p> <p>S: audiolog/ORL za razmjer oštećenja sluha</p> <p>Procjenu funkcionalnih teškoća za odrasle radi logoped koristeći PIRS.</p> <p>Kod većih rezultata PIRS-a uputno je, radi rizika od socijalne izolacije, obaviti psihološku procjenu koristeći</p>	<p>Gluha osoba koja ne koristi ili ne može koristiti znakovni jezik i ostale sustave komunikacije i/ili ima dodatne teškoće iz ovoga propisa te treba stalnu pomoći druge osobe za sve aktivnosti.</p> <p>M: tonski i govorni audiogram za razmjer oštećenja sluha +potvrda Hrvatskog društva stručnih komunikacijskih posrednika o nemogućnosti korištenja znakovnog jezika</p> <p>S: audiolog/ORL za razmjer oštećenja sluha;</p> <p>Procjenu jezičnih vještina za djecu radi logoped koristeći:</p> <p>Komunikacijske razvojne ljestvice – Koralje</p> <p>Peabody slikovni test rječnika – PPVT-III-HR</p>
--	--	--	---	---

	<p>polustrukturirani intervju »Psihosocijalna procjena osoba s gubitkom sluha u odrasloj dobi (PPOGS)«.</p> <p>Procjenu jezičnih vještina za djecu radi logoped koristeći:</p> <p>Komunikacijske razvojne ljestvice – Koralje</p> <p>Peabody slikovni test rječnika – PPVT-III-HR</p> <p>Reynell razvojne ljestvice govora – RLJG</p> <p>Test razumijevanja gramatike – TROG-2:HR</p> <p>Test za procjenjivanje predvještina čitanja i pisanja – PredČiP</p>	<p>Kod većih rezultata PIRS-a uputno je, radi rizika od socijalne izolacije, obaviti psihološku procjenu koristeći polustrukturirani intervju »Psihosocijalna procjena osoba s gubitkom sluha u odrasloj dobi (PPOGS)«.</p> <p>Procjenu jezičnih vještina za djecu radi logoped koristeći:</p> <p>Komunikacijske razvojne ljestvice – Koralje</p> <p>Peabody slikovni test rječnika – PPVT-III-HR</p> <p>Reynell razvojne ljestvice govora – RLJG</p> <p>Test razumijevanja gramatike – TROG-2:HR</p> <p>Test za procjenjivanje predvještina čitanja i pisanja – PredČiP</p>	<p>polustrukturirani intervju »Psihosocijalna procjena osoba s gubitkom sluha u odrasloj dobi (PPOGS)«.</p> <p>Procjenu jezičnih vještina za djecu radi logoped koristeći:</p> <p>Komunikacijske razvojne ljestvice – Koralje</p> <p>Peabody slikovni test rječnika – PPVT-III-HR</p> <p>Reynell razvojne ljestvice govora – RLJG</p> <p>Test razumijevanja gramatike – TROG-2:HR</p> <p>Test za procjenjivanje predvještina čitanja i pisanja – PredČiP</p>	<p>Reynell razvojne ljestvice govora – RLJG</p> <p>Test razumijevanja gramatike – TROG-2:HR</p> <p>Test za procjenjivanje predvještina čitanja i pisanja – PredČiP</p>
--	--	--	--	--

Kod djece rođene s umjerenim ili većim oštećenjem sluha preporuka je da kreću od razine 3, ako nemaju dodatne teškoće. Ista je preporuka za djecu koja su umjereni ili veće oštećenje sluha stekla u prve tri godine života te za djecu s blagim progresivnim oštećenjima sluha.

Razlog je otežano učenje jezika i otežano slučajno učenje uslijed smanjenog pristupa govoru i okolnim zvukovima, što izravno utječe na kognitivni razvoj. Obitelj i okolina zato stalno moraju posredovati u komunikaciji (bilo potpomaganjem primanja i učenja govorenog jezika, bilo znakovnim jezikom) jer će u protivnom, uslijed teškoća u komunikaciji, biti ugrožen kognitivni razvoj djeteta. Djeca s prirođenim ili rano stečenim oštećenjem sluha trebaju stalnu komunikacijsku podršku jer jezik uče strukturirano intenzivnom terapijom (ne slučajnim učenjem, kao čujuća djeca). Terapija je dugotrajna (višegodišnja) i vrlo zahtjevna za dijete i ne može se odgovarajuće provesti bez velikog angažmana obitelji, a provodi se s ciljem uključivanja u društvo i u redovne oblike edukacije. Bez intenzivne logopedske terapije ti se ciljevi neće ostvariti. Termin "podrška" obuhvaća ne samo znakovni jezik, već i sve oblike prilagodbe sugovornika i prilagodbe okolnih uvjeta djetetovim komunikacijskim, odgojnim i obrazovnim potrebama.

Poremećaj glasa, jezika i govora – djeca	Govorna komunikacija je moguća u povoljnim komunikacijskim uvjetima. Govor je uglavnom razumljiv nepoznatim osobama u većini svakodnevnih situacija.	Govorna komunikacija je nerazumljiva u većini svakodnevnih situacija nepoznatim osobama, čak i u povoljnim komunikacijskim uvjetima. Govor u većini svakodnevnih situacija i u povoljnim komunikacijskim uvjetima razumiju samo poznate osobe.	Govorna komunikacija je moguća samo uz korištenje pomagala koje osigurava podršku izdaha, povećanje intenziteta ili zamjenski zvuk. Govor je ostvariv u najpovoljnijim komunikacijskim uvjetima i nije u potpunosti razumljiv.	– Govorna komunikacija se ne može ostvariti, koristi se nadomjesna komunikacija.
Glas	M: akustička analiza + perceptivna procjena + procjena roditelja	M: akustička analiza + perceptivna procjena + procjena roditelja	M: akustička analiza + perceptivna procjena + procjena roditelja	M: akustička analiza + perceptivna procjena + procjena roditelja
Jezik i govor	S: ORL + logoped	M: akustička analiza + perceptivna procjena + procjena roditelja	S: ORL + logoped	S: ORL + logoped
Poremećaj glasa, jezika i govora – odrasli	– akustički program za analizu glasa	S: ORL + logoped	– akustički program za analizu glasa	– akustički program za analizu glasa – GRBAS
Glas	– GRBAS			

Gluhoslijepoča		<p>gluhoslijepoj osobi, s razmjerom oštećenja razine I u skladu s Listom oštećenja, čija razina funkciranja uz korištenje pomagala (štap,naočale, slušni aparat)omoguće samostalno kretanje, primanje informacija i komunikaciju u većini svakodnevnih situacija, a podrška joj je potrebna u službenim situacijama, e.g. formalnoj edukaciji i javnim službama</p> <p>M: audiogram + nalaz vida</p> <p>S: audiolog/ORL, oftalmolog, edukacijski rehabilitator za gluhoslijepce</p>	<p>gluhoslijepoj osobi, s razmjerom oštećenja razine II, III i IV, u skladu s Listom oštećenja, čije funkciranje uz korištenje pomagala (štap,naočale, slušni aparat) omoguće samostalno kretanje i komunikaciju samo u poznatim okruženjima, dok će na svim novim mjestima, u situacijama socijalizacije, edukacije i primanja informacija, osobi biti potrebna podrška</p> <p>M: audiogram + nalaz vida</p> <p>S: audiolog/ORL, oftalmolog, edukacijski rehabilitator za gluhoslijepce</p>	<p>gluhoslijepoj osobi, s razmjerom oštećenja razine II, III i IV u skladu s Listom oštećenja, čije funkciranje uz korištenje pomagala (štap,naočale, slušni aparat) ne omogućava samostalno kretanje, bez obzira na poznatost mjesta, a komunikacijska podrška potrebna joj je u svim situacijama koje omogućavaju uključivanje u društvo, edukaciju i primanje informacija</p> <p>M: audiogram + nalaz vida</p> <p>S: audiolog/ORL, oftalmolog, edukacijski rehabilitator za gluhoslijepce</p>
Intelektualne teškoće	<p>Osobi s lakin intelektualnim teškoćama koja može samostalno svakodnevno funkcionirati osim u složenijim životnim situacijama koje se povremeno javljaju i zahtijevaju povremenu podršku (superviziju, učenje, fizičku podršku), tijedno ili rijede, a odnosi se na planiranje budžeta, plaćanje računa, dogovore i posjete liječniku, zapošljavanje, zaštitu i samozastupanje itd.</p> <p>M: test inteligencije, adaptivna ljestvicanpr.WAIS, WISC, Vineland, AAMD i sl.+ skala podrške npr. SIS i sl. S: psiholog+ edukacijski rehab.</p>	<p>Osobi s lakin intelektualnim teškoćama koja može samostalno funkcionirati u svakodnevnim aktivnostima, ali zahtijeva povremenu podršku (superviziju, učenje, fizičku podršku) u aktivnostima koje se javljaju više puta tjedno, na primjer održavanje čistoće kućanstva, planiranje jelovnika, kupovina, uključivanje u aktivnosti lokalne zajednice itd.</p> <p>M: test inteligencije, adaptivna ljestvicanpr.WAIS, WISC, Vineland, AAMD i sl.+ skala podrške npr. SIS i sl.</p> <p>S: psiholog+ edukacijski rehabilitator</p>	<p>Osobi s lakin ili umjerenim intelektualnim teškoćama koja zahtijeva ograničenu podršku-kontinuiranu u određenim aktivnostima na dnevnoj bazi, do 3 sata dnevno, na primjer podršku (supervizija, trening, fizička podrška) pri kupanju, oblaćenju, pripremi obroka, kupovini, uzimanju lijekova i slično</p> <p>M: test inteligencije, adaptivna ljestvicanpr.WAIS, WISC, Vineland, AAMD i sl.+ skala podrške npr. SIS i sl.</p> <p>S: psiholog+ edukacijski rehabilitator</p>	<p>Osobi s intelektualnim teškoćom umjerenog, težeg, teškog ili lakog stupnja sa komorbiditetom koja zahtijeva intenzivnu podršku tijekom cijelog dana za različite svakodnevne aktivnosti (kontinuirana dnevna podrška)</p> <p>M: test inteligencije, adaptivna ljestvicanpr.WAIS, WISC, Vineland, AAMD i sl.+ skala podrške npr. SIS i sl.</p> <p>S: psiholog+ edukacijski rehabilitator</p>
Poremećaji iz autističnog spektra			<p>Dijete / osoba se, uz primjerenu podršku, može uključiti u školovanje u redovnim uvjetima prema individualiziranom pristupu ili u rad u otvorenim uvjetima ili zaštitnim poduzećima na redovnoj osnovi te može koristiti većinu javnih usluga uz primjerenu podršku. Potrebna kontinuirana podrška (praćenje/supervizija, usmjeravanje i vodenje), u većini aktivnosti svakodnevnog života. Intelektualno funkciranje može biti u granicama prosječnog, natprosječnog ili graničnog funkciranja, rijede blažeg intelektualnog zaostajanja, ali dijete / osoba značajno zaostaje u socio-emocionalnom razvoju i stjecanju adaptivnih vještina potrebnih za svakodnevni život. Podrška je prvenstveno usmjerena na snalaženje u socijalnim situacijama i procjenjuje se prema sljedećim kriterijima:</p> <p>M: SOCIJALNA KOMUNIKACIJA Dijete / osoba ima smanjeni interes za socijalne interakcije i uočljive su</p>	<p>Dijete / osoba zbog težine oštećenja i pridruženih teškoća na planu ponašanja, mentalnog ili općeg zdravlja treba zaštićene uvjete školovanja i življenja koji zahtijevaju visoko strukturirani pristup i vrlo visoku razinu trajne podrške. Osobi s PAS i komorbiditetom koja zahtijeva intenzivnu 24 satnu svakodnevnu nadzor i podršku. Podrška je prvenstveno usmjerena na pomoć u zadovoljavanju egzistencijalnih potreba i očuvanju integriteta i procjenjuje se prema sljedećim kriterijima:</p> <p>M: SOCIJALNA KOMUNIKACIJA Dijete / osoba pokazuje značajan deficit verbalnih i neverbalnih socijalnih-komunikacijskih vještina u odnosu na svoju dob. Iniciranje socijalnih interakcija je vrlo ograničeno i usmjereno samo na pojedine osobe i situacije, a odgovori na socijalnu inicijativu drugih, uglavnom su neprimjereni ili izostaju. Dijete/osoba komunicira većinom neverbalno ili pojedinačnim riječima u funkciji zadovoljavanja svojih</p>

			<p>poteškoće u iniciranju socijalnih interakcija i razumijevanju novih socijalnih situacija. Dijete/osoba se redovito služi govorom i/ili potpomognutom komunikacijom bez posebnog poticanja, premda treba određenu podršku u izražavanju pojedinih složenijih sadržaja i doživljaja ili u razmjeni bitnih informacija. Dijete / osoba pokazuje jasne primjere atipičnih ili neuspješnih odgovora na socijalnu inicijativu drugih.</p> <p>OGRANIČENI INTERESI I PONAVLJAJUĆA PONAŠANJA</p> <p>Kod djeteta/osobe redovno su prisutni rituali i ponavljanje ponašanja što općenito značajno narušava funkcionalno ponašanje. Ponavljanje ponašanja otporna su na pokušaje prekida od strane druge osobe. Uski interesi (fiksacije) otporni na preusmjerenje.</p> <p>FUNKCIONALNO PONAŠANJE: Dijete/osoba je djelomično samostalna u zadovoljavajuću svojih egzistencijalnih potreba, brine u nekoj mjeri o vlastitom zdravlju i integritetu te može u mnogim svakodnevnim situacijama prilagoditi svoje ponašanje, prepoznaje potrebu i osposobljena je tražiti pomoći od drugih kada joj je ista potrebna. Potrebna je redovita podrška u pojedinim svakodnevnim situacijama, te podrška u snalaženju u novim situacijama. Nepoželjna ponašanja su rijetka, manje jakosti i učestalosti, i (obično verbalna agresija) ciljani izvor frustracije. Postignuća na Vineland skali na područjima komunikacija (iznad 4. God) i socijalizacija značajno su ispodprosječna za dob (3,5) i u odnosu na intelektualne sposobnosti. Neprilagođeni nepoželjni oblici ponašanja variraju prema učestalosti obliku i jačini.</p> <p>Ispitivanjem na skali ADOS razina II III (Moduli 2. I ili 3.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nalaz psihologa (IQ cca za laku 50-69; za umjerenu 35-49 + adaptivnu ljestvicu) • Nalaz defektologa konzultanta (SIS) <ul style="list-style-type: none"> - Cars II <p>S: psiholog, psihijatar/dječji psihijatar, rehabilitator, logoped</p>	<p>potreba ili svoje potrebe pokazuje atipičnim neverbalnim ponašanjima.</p> <p>OGRANIČENI INTERESI I PONAVLJAJUĆA PONAŠANJA: Kod djeteta/osobe su prisutni rituali i ponavljanje ponašanja i/ili preokupacije/i ograničeni interesi tako često i intenzivno da su vrlo lako uočljivi i pri nasumičnom promatravanju, a značajno ometaju funkcioniranje u različitim ili svim životnim situacijama. Vidljiva je tjeskoba ili frustracija kada se takvo ponašanje prekida i teško je preusmjeriti osobu iz njene fiksacije na neki interes ili se ona na njega ubrzo vraća. Prisutna je značajna tjeskoba gotovo pri svakoj promjeni rutine ili prijelazu na novo.</p> <p>FUNKCIONALNO PONAŠANJE: Dijete/osoba treba kontinuiranu podršku (djelomičnu fizičku podršku i verbalno usmjeravanje) ili je potpuno ovisna o podršci pri zadovoljavajuću većine potreba (vršenje nužde, prehrana, higijena i njega, odmor i spavanje), a posebno u zaštiti zdravlja i vlastitog integriteta. Dijete/osoba povremeno ili kontinuirano izražava nepoželjna ponašanja koja variraju obzirom na oblik (autoagresivnost, agresivnost, destruktivnost, stereotipije), jakost i učestalost.</p> <p>Intelektualno funkcioniranje je ispodprosječno ili značajno ispodprosječno, a dijete / osoba značajno zaostaje u socio-emocionalnom razvoju i stjecanju adaptivnih vještina čak i u odnosu na snažene intelektualne sposobnosti i funkcionalne dnevne vještine. Postignuća na Vineland skali na područjima komunikacija i socijalizacija značajno odstupaju od postignuća na drugim područjima mjerjenja (2 standard. Dev.) dok su neprilagođena ponašanja vrlo izražena. Ispitivanjem na skali ADOS dijete / osoba postiže signifikante rezultaterazine I . (modul 1)</p> <p>Nalaz psihologa (IQ cca za laku 50-69; za umjerenu 35-49; za težu ispod 34 + adaptivnu ljestvicu)</p> <p>• Nalaz defektologa konzultanta (SIS)</p> <p>- Cars II</p> <p>S: psiholog, psihijatar/dječji psihijatar, rehabilitator, logoped</p>
Duševne bolesti	Ukoliko osoba može samostalno svakodnevno	ukoliko osoba može samostalno	ukoliko je osoba djelomično ovisna o pomoći druge	ukoliko je osoba ovisna o pomoći druge osobe za

	<p>funkcionirati osim u složenijim životnim situacijama koje se povremeno javljaju i zahtijevaju povremenu podršku (supervizija, učenje, psihosocijalnu podršku), tjedno ili rijedje, a odnos se na planiranje budžeta, plaćanje računa, dogovore i posjete liječniku, zapošljavanje, uspostavu socijalnih kontakata, samozastupanje itd.</p> <p>M: Potvrdu iz medicinske dokumentacije (psihijatrijsko vještačenje mora sadržati procjenu funkcionalnosti u skladu s ovim razinama) + terenski izvid te izvješće socijalnog vještaka i/ili radnog terapeuta vještaka i/ili vještaka psihologa Procjena prema MKF-u, skala i + priručnik prema Štrkalj Ivezić S: psihijatar, radni terapeut, psiholog, socijalni radnik</p>	<p>funkcionirati u svakodnevnim aktivnostima, ali zahtijeva više puta tjedno, povremenu podršku (npr. pomoć u organizaciji kućanstva, slobodnog vremena, pomoći na poslu u vidu radnog trenera, uključivanje u aktivnosti zajednice, podršku u održavanju odnosa s drugim ljudima i sl.)</p> <p>M: Potvrdu iz medicinske dokumentacije (psihijatrijsko vještačenje mora sadržati procjenu funkcionalnosti u skladu s ovim razinama) + terenski izvid te izvješće socijalnog vještaka i/ili radnog terapeuta vještaka i/ili vještaka psihologa + Procjena prema MKF-u, skala i priručnik prema Štrkalj Ivezić</p> <p>S: psihijatar, radni terapeut, psiholog, socijalni radnik</p>	<p>osobe za zadovoljavanje potreba dnevne rutine (održavanje kućanstva, kupovina, plaćanje računa, posjet liječniku, uzimanje lijekova i sl) i psihosocijalnih potreba (održavanje socijalnih veza, organizacija slobodnog vremena i sl) te treba pomoći druge osobe u trajanju od 3 ili više sati dnevno</p> <p>M: Potvrdu iz medicinske dokumentacije (psihijatrijsko vještačenje mora sadržati procjenu funkcionalnosti u skladu s ovim razinama) + terenski izvid te izvješće socijalnog vještaka i/ili radnog terapeuta vještaka i/ili vještaka psihologa + priručnik prema Štrkalj Ivezić</p> <p>S: psihijatar, radni terapeut, psiholog, socijalni radnik</p>	<p>zadovoljavanje potreba dnevne rutine i psihosocijalnih potreba te zahtijeva intenzivnu podršku tijekom cijelog dana za različite aktivnosti (kontinuirana podrška)</p> <p>M: Potvrdu iz medicinske dokumentacije (psihijatrijsko vještačenje mora sadržati procjenu funkcionalnosti u skladu s ovim razinama) + terenski izvid te izvješće socijalnog vještaka i/ili radnog terapeuta vještaka i/ili vještaka psihologa + priručnik prema Štrkalj Ivezić</p> <p>S: psihijatar, radni terapeut, psiholog, socijalni radnik</p>
Teške kronične bolesti	Osobama koje su u terminalnoj fazi ili dekompenzaciji kroničnih bolesti te djeci sa malignim bolestima čije liječenje nužno zahtjeva transplantaciju organa, kemo ili nadomjesnu terapiju, dijalizu, parenteralna prehrana, oksigenator, mehanički respirator, ugradivanje stome, trahealne kanile, svakodnevna mehanička zaštita kože i sl imaju razinu:			
	<p>kronične bolesti kod djece kojih je potrebna stalna terapija i/ ili dijeta uz pojačani skrb druge osobe</p> <p>M: medicinska dokumentacija</p> <p>S: liječnik vještak specijalist(pedijatar, školska medicina, medicina rada itd)</p>		<p>– ukoliko je potrebna povremena pomoć (1-2X) tjedno za svakodnevno funkcioniranje</p> <p>M: medicinska dokumentacija</p> <p>S: liječnik vještak specijalist(pedijatar, školska medicina, medicina rada itd)</p>	<p>ukoliko je potrebna pomoć u punom opsegu za svakodnevno funkcioniranje</p> <p>M: medicinska dokumentacija</p> <p>S: liječnik vještak specijalist(pedijatar, školska medicina, medicina rada itd)</p>
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	<p>dijete s blažim odstupanjem u razvoju kod kojeg je potrebno uključenje u jedan od oblika habilitacije uz povremen nadzor stručnjaka</p> <p>Odnosi se na djecu s nepoznatim ili niskim perinatalnim neurorizikom a potrebno je stimulirati motorički razvoj u ranoj fazi razvoja fizikalnom terapijom. Također odnosi se na djecu kod koje je zbog blažeg oblika govornog razvoja potrebno uključenje u neki oblik individualne logoterapije.</p>	<p>dijete s blažim odstupanjem u razvoju kod kojeg su prisutne i dodatne poteškoće poput poremećaja pažnje,aktivnosti, ponašanja te je uz provođenje habilitacije potreban svakodnevni pojačan nadzor druge osobe</p> <p>Odnosi se na djecu kod koje se ne može utvrditi teže razvojno odstupanje, a prisutni su elementi ADHD sindroma ili neki od oblika senzornih razvojnih poteškoća</p> <p>M: medicinska dokumentacija</p>	<p>dijete kod kojeg je potvrđeno umjereno ili višestruko razvojno odstupanje te je potrebno provođenje intenzivnog ili više oblika habilitacijskih postupaka uz nadzor tima stručnjaka</p> <p>M: medicinska dokumentacija</p> <p>S: pedijatar</p>	<p>dijete s teškim razvojnim odstupanjem ili dijete kod kojeg je uz razvojno odstupanje pridruženo trajno oštećenje senzornih ili somatskih organa zbog kojih je uz habilitacijske postupke potrebna dodatna njega, primjena lijekova ili potpopuagjanje vitalnih funkcija(hranjenje, eliminacija stolice, mokraće...)</p> <p>M: medicinska dokumentacija</p> <p>S: pedijatar</p>

	M: medicinska dokumentacija S: spec. pedijatar	S: pedijatar /psiholog/ edukacijski rehabilitator		
--	---	---	--	--

Tempo revještačanja za djecu sa razvojnim teškoćama bio: od 6 mj – 2 godine za prve dvije razine 6 mj, 3. razina nakon 1 godine, a 4. nakon 2 godine.

J) Višestruke teškoća – potrebno definirati

$$1 \text{ i } 1 = 1 \quad (1 \text{ i } 1 \text{ i } 1 = 2)$$

$$2 \text{ i } 2 = 3$$

$$3 \text{ i } 3 = 4$$

Ako su različiti stupnjevi računa se po većem.